

Samverkan mellan skola och fritidshem

Av Hadar Nordin · Författare till *Framgångsrik undervisning i fritidshem*

Samverkan mellan skola och fritidshem kan låta självklart. Verksamheterna finns ofta i samma byggnad, möter samma barn och delar delar av sin personal. Den organisatoriska närheten innebär dock inte i sig att verksamheterna samverkar.

I *Framgångsrik undervisning i fritidshem* behandlas samverkan utifrån bland annat samverkansuppdraget, fritidshemmets kompletterande uppdrag, organisation, professionella roller och relationen mellan skola och fritidshem.

En viktig utgångspunkt är att skola och fritidshem har olika uppdrag. För att de ska kunna komplettera varandra behöver respektive verksamhets kompetens och perspektiv vara tydliga även i samverkan.

Samverkan behöver skapa ett mervärde

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i skolan. Det kompletterande uppdraget behöver samtidigt skiljas från att fritidshemmets personal används för att fylla behov som uppstår i skolans organisation.

Det kompletterande uppdraget blir istället intressant när fritidshemmets perspektiv tillför något annat.

Pedagoger i fritidshem möter barn i andra situationer, gruppkonstellationer och sammanhang. De kan få syn på relationer, intressen, styrkor och behov som inte alltid blir lika synliga under skoldagen. På samma sätt har skolans personal erfarenheter och kunskap som kan bidra till fritidshemmets förståelse av barnet.

När dessa perspektiv möts kan en bredare förståelse växa fram och ge samverkan ett tydligt pedagogiskt syfte.

Barnets hela dag

Organisationen delar upp dagen i skola och fritidshem, medan barnets erfarenheter följer med mellan verksamheterna.

Det är samma barn som går från en situation till en annan, tar med sig erfarenheter, relationer, framgångar och svårigheter och möter flera vuxna under dagen.

Samverkan behöver därför bidra till sammanhang och kontinuitet utan att verksamheterna för den skull blir likadana.

Fritidshemmets särart behöver finnas kvar. Om samverkan leder till att fritidshemmets personal, tid och kompetens främst används för att lösa skolans behov riskerar det kompletterande uppdraget istället att försvagas.

Den professionella frågan handlar därför mindre om hur fritidshemmet kan hjälpa skolan och mer om **hur verksamheternas olika uppdrag och perspektiv tillsammans kan bidra till barnets hela dag.**

Tydliga roller skapar bättre samverkan

Tydlighet är en viktig förutsättning för samverkan.

Vad ansvarar skolan för? Vad ansvarar fritidshemmet för? Vad behöver vi göra tillsammans? När behöver information delas? När skapar gemensam planering ett verkligt mervärde? Och när behöver respektive verksamhet få arbeta utifrån sitt eget uppdrag?

De frågorna behöver diskuteras återkommande. Bokens samverkansperspektiv omfattar därför relationen mellan verksamheterna tillsammans med organisation, professionella roller och samverkansavtal.

Samverkan behöver alltså inte innebära att mer görs tillsammans. Det viktiga är att veta varför verksamheterna behöver varandra, vad de bidrar med och när de olika perspektiven skapar ett mervärde för barnet.

Samverkan innebär inte att göra samma sak. Den får sitt värde när olika uppdrag och professionella perspektiv tillsammans skapar en större helhet för barnet.

Fördjupa samtalet

Till artikeln hör diskussionsunderlaget **Två uppdrag. En hel dag**. Materialet utgår från styrdokumentens formuleringar och bokens resonemang om samverkansuppdraget, det kompletterande uppdraget, professionella roller och barnets hela dag.

Öppna diskussionsunderlaget **Två uppdrag. En hel dag. →**

Referens

Nordin, H. (2025). *Framgångsrik undervisning i fritidshem*. Utbildning Norr i Västernorrland AB.

© 2026 Hadar Nordin. Alla rättigheter förbehållna.